BÜYÜ NEDİR? (3)

(...dünden devam)

İmam Fahri Râzî, büyüyü sekiz çeşide çıkarmaktadır:

1- Semâvî kuvvetlerle yersel kuvvetleri birbirine karıştırarak yapılan Kildânî büyüsü. İbrahim Aleyhisselâm, bu tür büyü ile uğraşan milleti uyarmak için gönderilmişti. Kilda-nîler, yıldızlara büyük kuvvetler atfederek bâzı rakamların özelliklerinden ve tılsım-lardan yararlanmak sûretiyle büyü yaparlar, yıldızlardan yararlanmak için onlara taparlardı. Bunlar büyücülüğün ve kâhinliğin sırrını bilmekle ün yapmışlardı.

2- Evham ve güçlü ruh sâhiplerinin büyüsü. Bunlar insan rûhunun temizlen-mesiyle bâzı güçler kazanacağına, kendi bedeninde olduğu gibi, başka bedenler üzerinde de etki yapabileceğine inanırlar. Bunun için sırf başka varlıkları buyruk altına almak amaciyle uzlete çekilir, çeşitli riyâzetler yaparlar.

3- Üçüncü şekil, yalnız yere âit ruhlardan, yâni cinlerden yararlanılarak yapılan büyüdür. Yersel ruhlarla münâsebet kurmak, semâvî ruhlarla, yani meleklerle ilişki kurmaktan kolaydır. Hindistan'daki fakirizm bu son iki şekle girebilir.

4- Hayâli hakîkat göstermek, göz bağlamak şeklindeki büyü. Bu duyuları aldatmak-tan ibâret bir büyüdür. Tıpkı gemide giden yolcunun kıyının hareket ettiğini görmesi gibi:

5- Birtakım âletlerle yapılan hünerler, el çabukluğu kabilinden şeylerdir. Meselâ: kuşu kesip, sakladığı başka bir kuşu uçurmak suretiyle, kestiği kuşu diriltip uçurmuş göstermek gibi. Fir'avn'ın büyücülerinin de bu tür büyücüler olduğu sanılmaktadır. Bunlar, bâtılı gerçekmiş gibi göstermişlerdi. Rivâyete göre bunlar, özel sûrette yaptırdıkları değ-neklerin ve iplerin içine cıva koymuşlar, hünerlerini gösterecekleri alanı da daha önceden alttan ateş yakarak ısıtmışlardı. Bu ipleri ve değnekleri halkın gözü önünde top-rağın üzerine atınca, alttan ateşin, üstten güneşin tesiriyle cıva genleşmiş, bundan ötürü değnekler ve ipler kımıldadığından halk bunları hareket ediyor sanmıştı.

6- Bâzı ilâçlarla yapılan büyü. Büyü yapılacak kimseye esrar, morfin gibi şeyler içirmek sûretiyle aklı çelinir. Dışkılar, kadavra parçaları, kan ve cinsiyetle ilgili her çeşit nesne, büyücünün kullandığı ilâçlardandır. Bunların bir özelliği de dînen pis sayılan şeyler olmasıdır. Meselâ: necis olan pisliği, büyücü ilâç olarak kullanır. Ayrıca büyülenecek kim-senin vücudundan alınacak herhangi bir şey (saç teli, tırnak v.s. gibi) de büyü yapımında kullanılır.

7- Dinleyici yaldızlı sözlerle kandırılıp kendisinin cinlerle temas kurduğuna, mânevî güce sâhibolduğuna inandırarak ona istediğini yaptırabilme kurnazlığı da bir çeşit büyü demektir.

8- Söz götürüp getirerek insanları birbirine düşürmek, böylece kendi hesabına çıkar sağlamak da büyü anlamı içindedir. Ama büyü deyince akla gelen, ilk üç şekildir.

(devamı yarın..)